

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ

підготовки	Бакалавр
спеціальності	241 Готельно-ресторанна справа
освітньо-професійної програми	Готельно-ресторанна справа

Силабус навчальної дисципліни «МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ» підготовки бакалавра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, за освітньо-професійною програмою Готельно-ресторанна справа.

Укладач: Терещук Оксана Степанівна, кандидат географічних наук, доцент.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри туризму та готельного-ресторанного господарства
протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

проф. Ільїн Л.В.

I. Опис навчальної дисципліни
„Міжнародний туризм”
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа Освітньо-професійна програма: Готельно-ресторанна справа	Вибіркова
Модулів – 2		Рік підготовки – 3
Змістових модулів – 2		Семестр – 6
ІНДЗ: є		Лекції – 26 год.
Загальна кількість годин – 150		Практичні – 28 год.
Тижневих годин: аудиторних – 4	Бакалавр	Самостійна робота – 86 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Терещук Оксана Степанівна, кандидат географічних наук, доцент

Контактна інформація викладача:

Телефон 0632286740

Електронна пошта: t.oksana777@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус ВНУ імені Лесі Українки

Кафедра – туризму та готельного господарства

Факультет – географічний

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Дисципліна „Міжнародний туризм” спрямована на отримання знань про курс функціонування міжнародної туристичної галузі, визначення її місця в світовій економіці і вплив туризму на національну економіку. В процесі вивчення курсу студенти засвоюють видову структуру міжнародного туризму, регіоналізацію світу за методологією UNWTO, особливості організації міжнародного туризму, діяльність туристичних підприємств, закладів розміщення та харчування з організації прийому іноземних туристів, основні правові аспекти, що регламентують зовнішньоекономічну діяльність, питання ціноутворення на послуги іноземного туризму.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити: для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін гуманітарного та природничо-математичного циклу.

Постреквізити: набуті знання та уміння можуть бути використані при розробці курсових, бакалаврських робіт, також у підприємницькій діяльності у сфері туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – ознайомлення студентів з найважливішими питаннями, пов'язаними з міжнародним туризмом та особливостями світової туристичної індустрії; сформувані в студентів системні знання з організації міжнародного туризму, визначити роль міжнародного туризму в господарській діяльності суспільства та його основні функції щодо соціальної сфери.

Завдання курсу:

- сформувані глибоке уявлення про історичні аспекти розвитку туризму на планеті, основні чинники розвитку і методи вивчення цього виду господарської діяльності;
- пояснити принципи законодавчого забезпечення і багаторівневого регулювання, організацію та управління туристичним бізнесом у світовому і національному масштабі;
- ознайомити з географією туристичного попиту, особливостями міжнародного туризму та державного регулювання туристичної діяльності в світі;
- сформувані наукове розуміння особливостей формування та спрямування міжнародних туристичних потоків, а також їх значення для розвитку національних економік; показати реальні перспективи розвитку туризму в світі та в Україні.;
- виробити вміння та навички із застосування теоретичних знань з основ організації міжнародного туризму, аналізу основних тенденцій та перспектив розвитку міжнародного туристичного бізнесу.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- характеристику впливу різних груп факторів на особливості функціонування та розвитку світової готельної та туристичної галузей;
- методологію статистичного обліку світових туристичних потоків;
- різновиди національних туристичних адміністрацій та умови їх діяльності в країнах світу;
- класифікаційні ознаки світових ринків готельних і туристичних послуг;
- принципову схему взаємодії суб'єктів світового туристичного ринку.

вміти:

- аналізувати різні аспекти туризму та професійно оцінювати конкретну ситуацію у межах міжнародного туристичного ринку;
- здійснювати аналіз та прогноз ситуації щодо розвитку подій у межах світового туристичного ринку;
- аналізувати чинники та фактори, що впливають на формування окремих видів міжнародного туризму;
- визначати залежність цінової політики від туристичної привабливості окремого туристичного регіону;
- проводити статистичний аналіз міжнародних туристичних потоків;
- визначати, як формується видова структура міжнародного туризму;
- визначати туристичну привабливість регіону на основі наявних статистичних джерел

4. Результати навчання (компетентності).

Протягом вивчення дисципліни „Міжнародний туризм” у бакалаврів повинні сформувані такі компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя;
- ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

Фахові компетентності (ФК):

ФК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії;

Програмні результати навчання (РН)

РН 17. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу;

Знання, отримані при вивченні дисципліни, сприятимуть більш якісному освоєнню фахових дисциплін, підготовці наукових статей та здійсненню досліджень в наукових роботах

5. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль I. Теоретичні засади міжнародного туризму						
Тема 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку	9	2	2	5	-	2
Тема 2. Нормативно-правове регулювання міжнародного туризму	9	2	2	5		2
Тема 3. Види, форми та значення міжнародного туризму	9	2	2	5		2
Тема 4. Статистика міжнародного туризму	9	2	2	5		2
Тема 5. Туристичні формальності	11	2	2	5	2	2
Разом за змістовим модулем I	47	10	10	25	2	16
Змістовий модуль II. Географія міжнародного туризму						
Тема 6. Сучасні тенденції транс націоналізації та глобалізації міжнародного туризму	13	2	4	7		2
Тема 7. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах Європи	15	2	4	7	2	2
Тема 8. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання туризму в країнах Африки	11	2	2	7		2
Тема 9. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання туризму в країнах Азії	18	4	2	10	2	2
Тема 10. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання туризму в країнах Північної Америки	16	2	2	10	2	2
Тема 11. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання туризму в країнах Латинської Америки	16	2	2	10	2	2
Тема 12. Сучасний стан та перспективи	14	2	2	10		2

розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму						
Разом за змістовим модулем 2	103	16	18	61	8	14
ІНДЗ						10
Самостійна робота						
Усього годин	150	26	28	86	10	40

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Розвиток міжнародного туризму в країнах Центральної і Східної Європи	10
2	Розвиток міжнародного туризму в країнах Південної Європи	10
3	Розвиток міжнародного туризму в країнах Північної Європи	10
4	Розвиток міжнародного туризму в країнах Африки	10
5	Розвиток міжнародного туризму в країнах Північної Америки	10
6	Розвиток міжнародного туризму в країнах Південної Америки	9
7	Розвиток міжнародного туризму в країнах Східної Азії	9
8	Розвиток міжнародного туризму в країнах Південно-Східної Азії	9
9	Розвиток міжнародного туризму в країнах Близького Сходу	9
	Разом	86

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (макс = 40 балів)														Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів		
Модуль 1											Модуль 2	Модуль 3						
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							ІНДЗ	МКР 1		МКР 2	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9-10	T 11-12	T 12-13	T 14	T 15	T 16	T 17				
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10	30	30	100

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються „Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній

діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СНУ ім. Лесі Українки”, що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни здачі практичних робіт, ІНДЗ, самостійної роботи повідомляє викладач на перших аудиторних заняття з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Перескладання завдань поточного контролю та модульного контролю при вивченні дисципліни „Міжнародний туризм” узгоджується з політикою ЗВО.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік.

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не менше, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та залікової оцінки (максимум 60 балів).

Залікова оцінка визначається за результатами виконання залікових завдань, які вміщують 30 тестових та 2 практичні завдання.

Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, уміщеної нижче.

Перелік питань до залік

1. Історичні передумови виникнення та розвитку туризму.
2. Методи статистичного обліку в міжнародному туризмі.
3. Найважливіші туристичні центри Європи.
4. Класифікації туризму.
5. Фактори, що визначають величину і структуру витрат туристів.
6. Найважливіші туристичні центри Америки.
7. Форми міжнародного туризму.
8. Статистика туристичних витрат.
9. Найважливіші туристичні центри країн Азії, Африки та Австралії.
10. Класифікація міжнародного туризму.
11. Статистичне визначення туризму.
12. Центри паломництва християн.
13. Класифікація подорожуючих осіб.
14. Соціально-економічна роль міжнародного туризму.
15. Ринок міжнародного туризму в Європейському туристичному
16. Класифікація туризму за метою подорожі.
17. Міжнародна співпраця в області туризму.
18. Оздоровчі та лікувальні туристичні центри Європи.
19. Цілі та завдання Всесвітньої організації туризму.
20. Основні одиниці статистичного обліку міжнародного туризму.
21. Оздоровчі та лікувальні туристичні центри на Близькому Сході.
22. Особливості внутрішнього туризму.
23. Туристичні формальності в міжнародному туризмі.
24. Історико-культурний туристичний потенціал країн Європи.
25. Особливості міжнародного туризму.
26. Фактори розвитку міжнародного туризму.
27. Міжнародні туристичні потоки: динаміка та регіональний розподіл.
28. Сутнісне визначення туризму.

29. Методи статистичного обліку в міжнародному туризмі.
30. Світові центри релігійного туризму.
31. Суб'єкти міжнародного туризму.
32. Фактори, що впливають на напрямок туристичних потоків.
33. Найважливіші туристичні центри Франції.
34. Туристичне районування світу..
35. Завдання статистичного обліку в міжнародному туризмі на національному і міжнародному рівнях.
36. Найважливіші туристичні центри Іспанії.
37. Туристичні макрорегіони світу.
38. Статистика туристичних доходів і витрат.
39. Найважливіші туристичні центри Італії.
40. Характеристика туристичного потенціалу країн Європи.
41. Методи статистичного обліку в міжнародному туризмі.
42. Основні туристичні потоки в Європі.
43. Характеристика туристичного потенціалу країн Америки.
44. Тенденції розвитку міжнародного туризму.
45. Основні туристичні потоки в Азійсько-Тихоокеанському регіоні.
46. Характеристика туристичного потенціалу країн Азії, Африки та Австралії.
47. Міжнародна співпраця на двосторонній основі.
48. Основні туристичні потоки в Америці.
49. Туризм з метою відпочинку і розваг та його особливості.
50. Міжнародна співпраця на багатосторонній основі.
51. Динаміка розвитку міжнародного туризму.
52. Туризм з метою відпочинку і розваг в Європі.
53. Туризм і зайнятість населення.
54. Особливості релігійного туризму.
55. Форми міжнародного туризму.
56. Статистика попиту в міжнародному туризмі.
57. Найважливіші центри паломництва в світі.
58. Поняття активного та пасивного туризму.
59. Всесвітня туристична організація, її роль та значення.
60. Найбільші санаторно-курортні центри світу.

VI.Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Александрова А.Ю. Международный туризм: учебник / А.Ю. Александрова. - М.: Аспект Пресс, 2004. - 185 с
2. Довгань А. І. Сучасний міжнародний туризм: основні тенденції та перспективи розвитку / А. І. Довгань // Географія та туризм. - 2014. - Вип. 27. - С. 3-10.

3. Макогін З. Я. Міжнародний туризм : навчальний посібник / З. Я. Макогін. – Львів : видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. - 396 с.
4. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг / М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661с.
5. Мальська М.П. Інвестиційна діяльність у туризмі / М. П. Мальська // Організація туристичного обслуговування : Підручник / М. П. Мальська, В. В. Худо, Ю. С. Занько. - К. : Знання, 2011.
6. Мальська М. П. Готельний бізнес: теорія та практика / М. П. Мальська – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 470 с.
7. Уокер Джон Р. Управление гостеприимством / Джон Р. Уокер Вводный курс: Учебник для студентов вузов. Пер. с англ. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 880 с.
8. Юрченко С. О. Міжнародний туризм [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. "Туризмознавство", "Міжнародні економічні відносини" / С. О. Юрченко, О. Є. Юрченко ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. - Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. - 327 с.

Додаткова

1. Алієва-Барановська В. М. Міжнародний туризм : навчальний посібник-довідник / В. М. Алієва-Барановська, І. І. Дахно. – К. : ЦУЛ, 2013. – 344 с.
2. Божидарнік Т. В. Міжнародний туризм : навчальний посібник / Т. В. Божидарнік, Л. В. Савош, Т. Никитюк [та ін.]. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 661 с.
3. Грачевська Т. О. Міжнародний туризм як фактор зміцнення відносин між Україною та країнами ЄС / Т. О. Грачевська, С. Ю. Калініна // Грані. - 2015. - № 6. - С. 163- 169.
4. Драпушко Р. Г. Туристичний потенціал України: стан, проблеми та перспективи розвитку [Текст] : [монографія] / Р. Г. Драпушко. - К. : Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи, 2007. - 152с.
5. Заячківська Г. А. Маркетинг міжнародних туристичних послуг [Текст] : монографія / Г. А. Заячківська. - Т. : ТНЕУ, 2011. - 394 с.
6. Кузьмін О. Є. Ризик-менеджмент у міжнародній туристичній діяльності [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Кузьмін О. Є. [та ін.]. - Л. : Растр-7, 2011. - 139 с.
7. Лапшина І. А. Тенденції розвитку міжнародного туризму в Україні та його роль у світовій економіці / І. А. Лапшина // Управління економікою рекреаційних територій, галузей підприємств. - Донецьк: "Юго-Восток".- 2008. - С.166-176.
8. Лола Ю. Ю. Логістика в міжнародному туризмі [Текст] : навч. посіб. / Лола Ю. Ю. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2012. - 246 с.
9. Міжнародний туризм: методика і матеріали статистичних досліджень [Текст] / уклад. О. Д. Король, Т. Д. Скутар ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2008. - 64 с.
10. Міжнародний туризм [Текст] : тести з дисципліни для студентів спец. 7.03020301 та 8.03020301 "Міжнародні економічні відносини" / Укоопспілка, Львів. комерц. акад.; [уклад.: Макогін З. Я., Лапшина І. А.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 55 с. - Бібліогр.: с. 50-53. - 100 прим.
11. Олійник Я. Б. Географія та туризм : наук. зб. / Я. Б. Олійник. – К. : Альтерпрес, 2011. – Вип. 13. – 318 с.
12. Панченко Ю. В. Менеджмент внутрішнього і міжнародного туризму [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. В. Панченко, О. Є. Лугінін, С. В. Фомішин. - Херсон : Олді-Плюс, 2013. - 341 с.
13. Терещук О.С., Сучасні інноваційні підходи до викладання курсу «Міжнародний туризм» / О. С. Терещук, Т. В. Лисюк // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: педагогіка і психологія. – 2015. – №1.– С. 195–210.

14. Терещук О.С. Виставкова діяльність у системі міжнародного ділового туризму / Оксана Терещук, Тетяна Лисюк // Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія / за наук. ред. проф. Матвійчука Л. Ю. - Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2017. - С. 370-385.

15. Терещук О. С. Туристичне країнознавство: методичні рекомендації / Оксана Степанівна Терещук. – Луцьк. ПП Іванюк В. П., 2015. – 68 с.

16. Терещук О.С., Лисюк Т.В., Левчук Л. Міжнародний туризм: реалії та перспективи розвитку екскурсійної діяльності в Україні та Греції. Індустрія туризму й сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : матеріали ІІ міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 80-річчя Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, 28 жовтня 2020 р.) / відпов. ред. Л. В. Ільїн. Луцьк : ПП Іванюк, 2020. С. 111-114

15. Семів С. Р. Роль споживчої кооперації у розвитку туристичної інфраструктури України / С. Р. Семів, Г. О. Семів // Сталий розвиток туризму на засадах партнерства: освіта, наука, практика : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, 31 жовтня-1 листопада 2018 р. / [відповід. за вип. : М. Ю. Барна]. – Львів : ЛТЕУ, 2018. – С. 125-127.

14. Смирнов І. Г. Бізнесові основи міжнародного туризму [Текст] : навч. посібник / І. Г. Смирнов ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Київський ун-т, 2007. - 112 с.

15. Холловой, Дж. Кристофер. Туристический маркетинг / Дж. Кристофер Холловой. – К. : Знання, 2008. – 575 с.

Інформаційні ресурси

1. Журнал “Міжнародний туризм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intour.com.ua/>.

2. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.

3. Національна туристична організація України [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ntoukraine.org

4. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.world-tourizm.org>.

5. Офіційний сайт Міністерства культури та інформаційної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mincult.kmu.gov.ua.

6. Офіційний сайт туристичних виставок в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.autoexpo.ua/ex/toursalon.

7. Сервіс для пошуку наукових джерел Google Scholar [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua>.

8. Статистична інформація Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

9. Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

10. International Trade Statistic [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wto.org>.

11. The Harvard Business Review [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hbr.org/>

12. The Global Competitiveness Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/reports>.

13. The World’s Biggest Public Companies [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.forbes.com/global2000/list>.

14. World Trade Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wto.org>.